

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslo kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Istorinė kalbotyra	Filologija H004	Filologijos	Baltistikos katedra
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
	8		

Dalyko anotacija

Kurso **tikslas** – supažindinti doktorantus su šiuolaikinės istorinės kalbotyros metodais ir problemomis iš bendrosios kalbotyros perspektyvos, daugiausia dėmesio skiriant indoeuropiečių šeimos kalboms.

Kurso turinys

Lyginamoji rekonstrukcija: samprata, galimybės ir ribos. Pagrindiniai lyginamosios rekonstrukcijos metodai: lyginamasis metodas ir vidinė rekonstrukcija. „Tolimasis lyginimas“ ir jo problematika. Glotochronologija, kladistika ir kiti statistiniai metodai. Lyginamoji rekonstrukcija ir priešistorė.

Kalbos pakitimo prigimtis iš šiuolaikinės kalbotyros perspektyvos: kalbos įsisavinimas vaikystėje ir kalbos kaita, naujų kalbų plitimas kalbinėje grupėje.

Garsų pakitimai: garsų dėsnio samprata iš šiuolaikinės kalbotyros perspektyvos. Garsų pakitimo fonetinis pamatas; jo fonologizavimas. Pagrindinės garsų pakitimo teorijos.

Morfologinis pakitimas: analogijos samprata. Pagrindinės analogijos pakitimų tendencijos. Kiti morfologinio pakitimo procesai: gramatikalizacijos teorija; morfologinis skolinimas.

Leksinis pakitimas kaip nesisteminis kalbos pakitimas: semantiniai pakitimai, leksiniai skoliniai, darybinė morfologija.

Sintaksinio pakitimo problematika: sintaksinių struktūrų reanalizė, žymėtųjų struktūrų plitimas ir analoginė sklaida; sintaksinių struktūrų skolinimas.

Vertinimo strategija

Analitinis rašto darbas apie vieną konkrečią istorinės kalbotyros problemą kokioje nors kalboje (50% galutinio pažymio: vertinamas faktų pristatymo tikslumas, kritinė literatūros apžvalga, problemos formulavimas iš teorinės istorinės kalbotyros perspektyvos), atvirojo tipo egzaminas (50% galutinio pažymio). Dėl rašto darbo temos ir medžiagos egzaminui kreiptis į dalyko dėstytoją.

Pagrindinė literatūra

1. D. Ringe, J. F. Eska, *Historical linguistics: toward a twenty-first century reintegration*. Cambridge: Cambridge University Press, 2013.
2. M. Hale, *Historical linguistics: theory and method*. Oxford: Blackwell, 2007.
3. L. Campbell, *Historical Linguistics: An Introduction*. 3rd edition. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2013.
4. B. D. Joseph, R. D. Janda (eds.), *The Handbook of Historical Linguistics*. Oxford: Blackwell, 2003.
5. C. Bower, B. Evans (eds.), *The Routledge Handbook of Historical Linguistics*. London-New York: Routledge, 2015.
6. B. W. Fortson, *Indo-European Language and Culture: An introduction*. Oxford: Blackwell, 2004.
7. M. Villanueva Svensson, *Indoeuropiečių kalbotyros pagrindai. Mokymo priemonė*. Antras pataisytas ir papildytas leidimas. Vilnius: VU leidykla, 2016.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
---	-----------------	--

Miguel Villanueva Svensson	doc. dr.	<p>1. Lith. <i>ankstì, artì, toli</i> and Baltic and Slavic <i>Auslautgesetze</i>. <i>Scando-Slavica</i> 62 (2), 2016, 160-182.</p> <p>2. Indo-European <i>*pr-</i> and <i>*pṛh₂-</i> “before, in front of”. <i>Indogermanische Forschungen</i> 123, 2018, 137-157.</p> <p>3. Lith. <i>namõ</i>, OCS <i>doma</i> and the PIE directive. <i>Historische Sprachforschung</i> 130, 2017, 121-140.</p> <p>4. The conditioning of the Balto-Slavic <i>i</i>-apocope. <i>Münchener Studien zur Sprachwissenschaft</i> 71 (2), 2017/2018, 277-304.</p> <p>5. The Infinitive in Baltic and Balto-Slavic. <i>Indo-European Linguistics</i> 7, 2019, 194-221.</p>
----------------------------	----------	---

Patvirtinta Doktorantūros komiteto posėdyje 2023-01-13, Nr. (7.17 E) 15600-KT-16.

Doktorantūros komiteto pirmininkė prof. dr. Meilutė Ramonienė